

23.03.2021

Author

Gallyazás munkabiztonsági követelményei

e-on

Gallyazás legfontosabb kockázatai

- Villamos hálózatok közelsége, áramütés, ívsérülés
- Magasban való munkavégzés veszélye
- Emelőgép okozta veszélyek
- Gépek okozta veszélyek (vágás)
- Zaj, rezgés
- Veszélyes anyagok okozta veszélyek (üzemanyag)
- Állati támadások
- Rovartámadások
- Időjárás okozta terhelés
- Elesés, elbotlás
- Közúti közlekedés
- Fa okozta veszélyek (dőlés, ráesés)

Cél: kockázatok megszüntetése, csökkentése

Személyi feltételek:

Általános követelmények:

- Csak olyan munkavállaló foglalkoztatható, aki érvényes orvosi alkalmassági vizsgálattal rendelkezik
- A munkavezető részére kötelező a **BME tréningen** való részvétel
- A munkaterületen minden munkacsoportban legyen kiképzett elsősegélynyújtó.
- Munkagépek kezelését, vezetését csak olyan dolgozó végezheti, aki az adott gépre gépkezelői jogosítvánnyal rendelkezik, vagy megfelelő üzemi oktatásban részesült, és erről igazolást kapott.
- Jogosítványhoz kötött gépkezelői munkaköröket az Erdészeti Biztonsági Szabályzat tartalmazza:
 - **Motorfűrész:** motorfűrész-kezelői szakképesítés, OKJ 21 6280 02
 - **Aprítógép:** fakitermelési gépkezelő szakképesítés, OKJ 31 6280 02
 - **Gallyazó daraboló gép:** közelítő-gépkezelő szakképesítés, OKJ 31 6280 03
 - **Fadöntéshez** 31 623 01 1000 00 00 OKJ számú **Erdészeti szakmunkás** vagy 31 623 01 0100 31 03 OKJ számú **Fakitermelő** képesítés szükséges.

Egyéni védőeszközök

A munkavégzéshez a szükséges egyéni védőeszközöket minden esetben használni kell

- *Erdészeti védősisak és védőálarc*
- *Fültok vagy füldugó*
- *Védőkesztyű (vágásbiztos)*
- *Védőruházat (vágásbiztos)*
- *Teljes testhevederzet (magasban való munkavégzés esetén)*
- *Zuhanásgátló (magasban való munkavégzés esetén)*
- *Védőlábbeli (vágásbiztos)*

A magasban történő munkavégzés eszközei időszakos vizsgálatra kötelezettek.

Gépek, berendezések

A veszélyes gépeknek érvényes **időszakos felülvizsgálattal kell rendelkezniük**

- *Emelőgépek esetén a vizsgálati csoportszám függő gyakorisággal*
- *Motoros láncfűrészek, magassági ágvágók, stb. esetében évente kell a vizsgálatot elvégezni (a gyártó gyakoribb vizsgálatot előírhat)*

Az időszakos vizsgálat meglétét igazoló dokumentumok, és/vagy IBF jel a munkavégzés helyén álljanak rendelkezésre.

Ellenőrzések tapasztalatai

Gépkezelői jogosultságok

Kosárban való kikötés

Időszakos felülvizsgálatok megléte

Üzemanyag tárolás (nem szabványos edényzet)

Védőeszköz használat

Nem felkészültek mentésre (ismerethiány)

Általános munkabiztonsági követelmények

- A vállalkozó a **munkavédelemre vonatkozó szabályok** (jogszabályok, szabványok, munkáltatói utasítások) megtartásával végezhet munkát.
- A vállalkozó a felelős a **munkavállalói, valamint a munkavégzés hatókörében tartózkodók** biztonságáért.
- A munkavégzés csak **írásos munkautasítás** birtokában lehetséges
- A vállalkozó felelős a az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos **munkavégzés személyi és tárgyi feltételeinek** biztosításáért.
- A vállalkozó köteles munkavállalóinak **munkavégzésre alkalmas állapotáról** rendszeresen meggyőződni. A vállalkozó minden munkabiztonsági ellenőrzését dokumentálni köteles.
- A vállalkozó a munkaterületen csak olyan személyeket foglalkoztathat, **akik érvényes orvosi alkalmassági vizsgálattal** rendelkeznek.
- A vállalkozó köteles gondoskodni az **elsősegélynyújtás** tárgyi és személyi feltételeinek biztosításáról.
- A vállalkozó kötelessége az egyéni és a csoportos **védőeszközök** használatának megkövetelése munkavállalói részéről.
- A vállalkozó felel az általa alkalmazott gépek, berendezések, munkaeszközök, egyéni és csoportos védőeszközök **alkalmasságáért, megfelelőségéért, időszakos felülvizsgálatuk** meglétéért, biztonságos használhatóságáért.
- A vállalkozó csak **munkabiztonsági szempontból megfelelő anyagokat, technológiákat, munkaeszközöket, munkafolyamatokat** alkalmazhat.
- A vállalkozónak **érvényes kockázatértékeléssel kell rendelkeznie.**
- A vállalkozó felelős a munkavállalói **kioktatásáért és kioktatottságáért**, munkavállalóinak munkára alkalmas állapotáért. (Erdészeti Biztonsági Szabályzat, MSZ 1585:2012 szabvány)

Általános munkabiztonsági követelmények

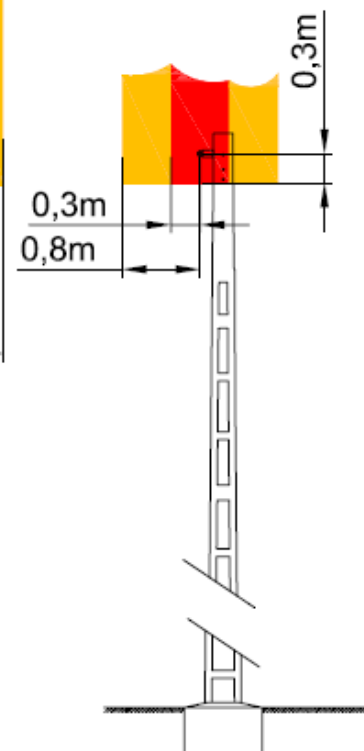
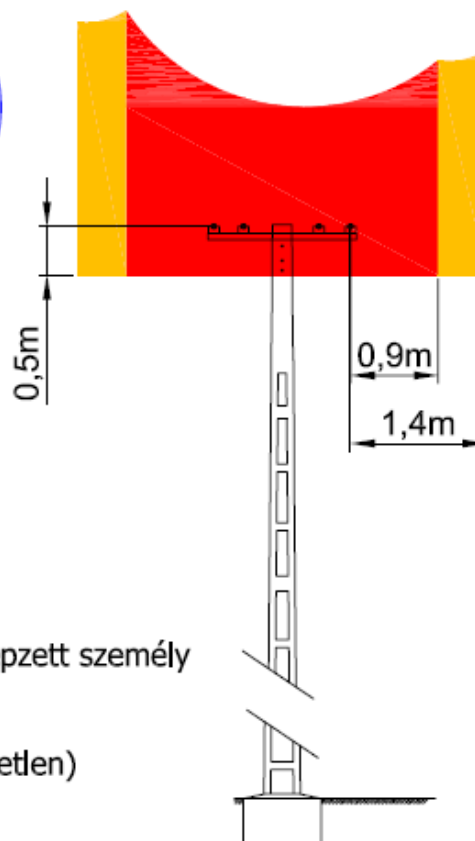
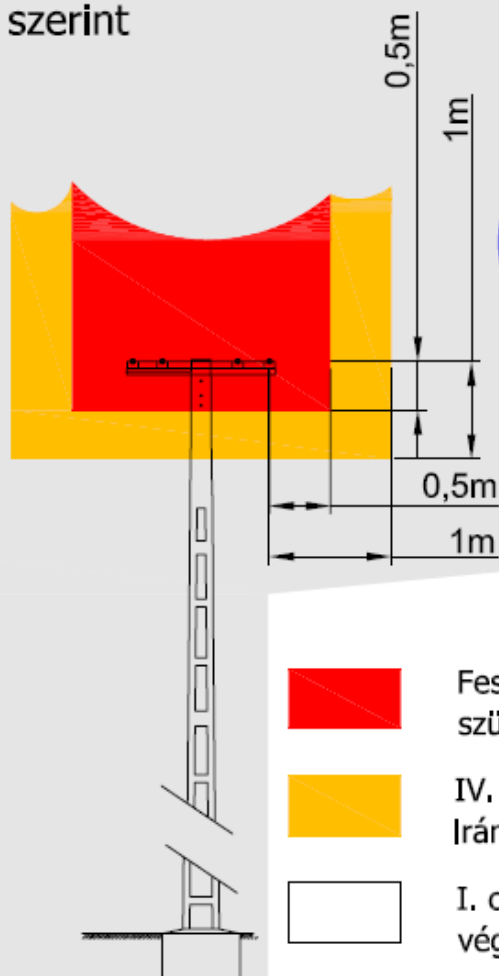
- A vállalkozó munkavezetőjének a munkavállalói részére a helyszínen biztosított és a **munkavégzés megkezdése előtt** megtartott munkavédelmi oktatását írásban dokumentálni kell, amit a megrendelő kérésére be kell mutatnia.
- A munkavégzés során bekövetkezett munkabaleseteket – a megrendelő azonnali értesítése mellett – a vállalkozó **saját hatáskörében vizsgálja** ki, jelenti be. A balesetek kivizsgálásában a megrendelő illetékes szakemberei is részt vehetnek.
- A megrendelő jogosult a vállalkozó munkavégzésének személyi és tárgyi feltételeit, valamint a munkavégzés biztonságát munkavédelmi szempontból **ellenőrizni**. A megrendelő jogosult a nem biztonságos munkavégzés illetve a munkavégzés személyi, tárgyi feltételeinek hiánya esetén a **munkavégzést leállítani és annak folytatását megtiltani**, amennyiben az súlyosan, illetve közvetlenül veszélyezteti a munkát végzők, illetve a munkavégzés hatókörében tartózkodók egészségét, testi épségét

Az áramvezető és az ág helyzete szerint

Gallyazás speciális munkavédelmi követelményei

Az áramvezető és a munkát végző ill. eszközének helyzete szerint

0,4kV

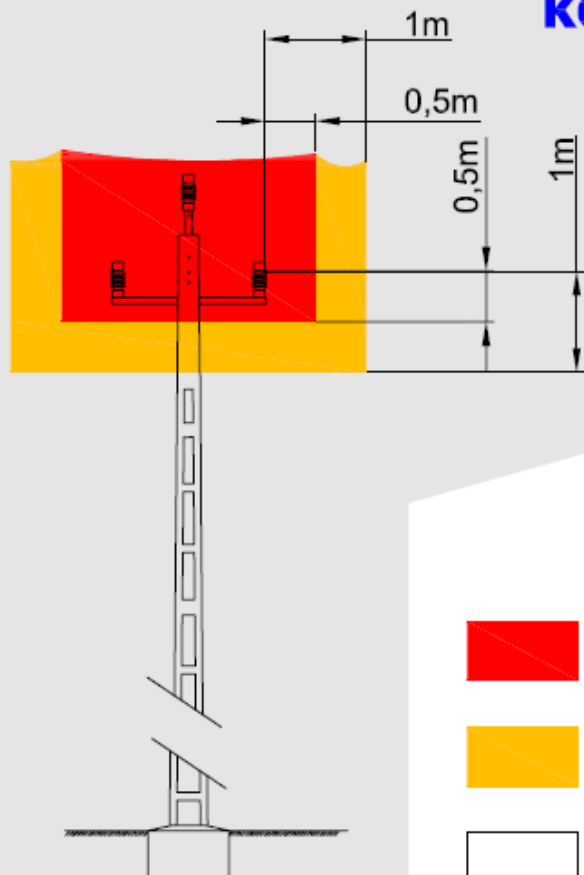
- Feszültségmentesítés szükséges
- IV. cs. villamos szakképzett személy irányítása szükséges
- I. csop. (vill. szakképzetlen) végezheti

Szabadvezetékek biztonsági övezetének tisztántartása MK8-02-v03 6.2 alapján - 2012.04.23 - v1.0

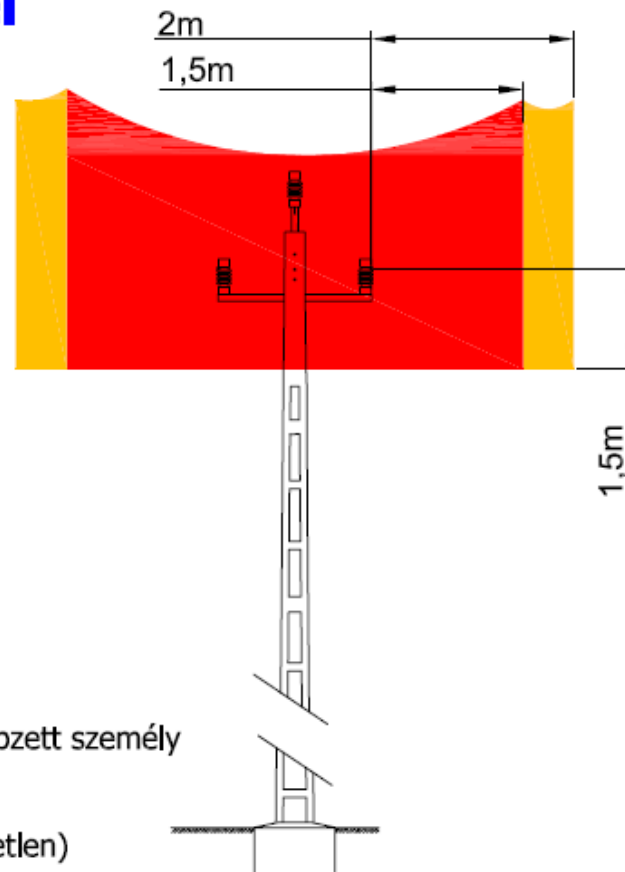
Az áramvezető és az ág helyzete szerint

Gallyazás speciális munkavédelmi követelményei

Az áramvezető és a munkát végző ill. eszközének helyzete szerint

22kV

Feszültségmentesítés szükséges

IV. cs. villamos szakképzett személy irányítása szükséges

I. csop. (vill. szakképzetlen) végezheti

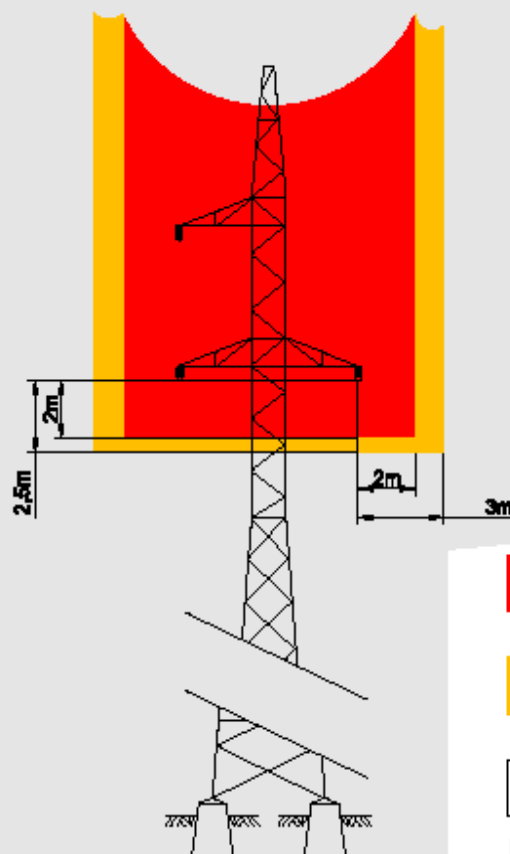
Szabadvezetékek biztonsági övezetének tisztántartása MK8-02-v03 6.2 alapján - 2012.04.23 - v1.0

Az áramvezető és az ág helyzete szerint

Gallyazás speciális munkavédelmi követelményei

**132kV
egyr.**

Az áramvezető és a munkát végző ill. eszközének helyzete szerint

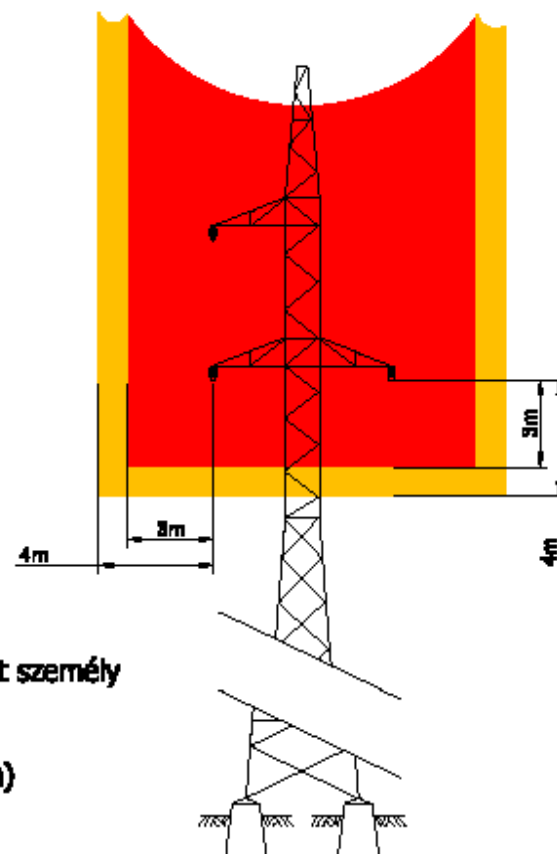

- Feszültségmentesítés szükséges
- IV. cs. villamos szakképzett személy irányítása szükséges
- I. csop. (vill. szakképzetlen) végezheti

Megjegyzés:

- a rajzon levő méretezések az oszlop méretéhez képest nem arányosak

A villamosművek biztonsági övezetének tisztántartása - MK-08-02-v04 6.2 pontja alapján - 2013.04.04 - v3.0

Néhány gyakorlati példa:

Közúti munkavégzés során ebben a helyzetben milyen kockázatokat lát?

Megfelelő a munkaterület elhatárolása, kialakítása?

(bolyázás, kitáblázás, elkerítés)

A munkaterületen a munkavállalók használják az előírt

védőfelszerelést?
(láthatósági mellény.)

Ebben az esetben gallyazás során milyen kockázatok lehetnek?

Közúton végzett munka esetén a terület elkerítése megfelelő-e (a munkát végzők védelme, valamint a lehulló ágak esetén a munka végzés hatókörében tartózkodók védelme)

A munkához szükséges védőeszközök rendelkezésre állnak?

Leesés elleni védelem megfelelő?

Emelőgépek, motorfűrész kezelői jogosultságok rendben vannak-e

Feszültség alatti hálózat közelében végzett gallyazás kockázatai

Az előírt védőtávolságok a munkavégzés során betartható-e? (feszültség szintenként). Amennyiben ez nem tartható, akkor a hálózat szabályos feszültség mentesítése megtörtént?

A munkavezető rendelkezik megfelelő ismerettel, képzettséggel? (BME képzés, villanszerelő stb)

Kitalpalás kockázatai:

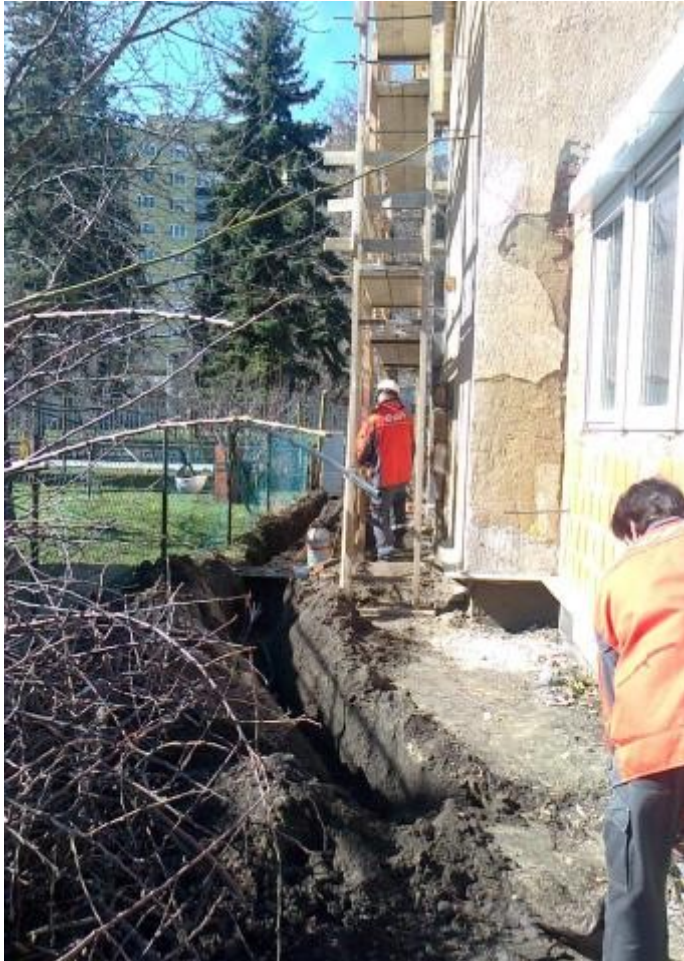

Az emelőgépes tevékenység során megfelelően ki tud talpalni?

Ha szükséges, akkor rendelkezik megfelelő alátétekkel – a kitalpaláshoz szükséges talp alátétekkel?

Kosaras autó használata során a megfelelő kitalpalás!

Milyen kockázatokat lát az alábbi fotókon?

Munkakörnyezetből eredő egyéb kockázatok a gallyazás, és mélyépítés során.

Pl. a munkaterület megközelíthetősége, építési munkaterület veszélyei.

Egyéb kockázatok

A munkaeszközök, védőeszközt
megfelelően tárolják, és
szállítják?
Gépjármű rendezettsége milyen?

Milyen kockázatokat lát a képen?

A magasban való munkavégzés során a kosárban viselni kell a testhevedert?
Zuhanásgátlóval ki kell kötnie a munkavállalónak magát a kosárban?
Kisfeszültségű szigetelt szabadvezeték esetén szükséges-e feszültségmentesíteni a hálózatot ilyen esetben?

**NEM! Ilyen
esetben
mindig
feszültség
mentesítés
szükséges!**

Feszültség
mentesítés
nélkül
elvégezhető-e a
hálózat
gallyazása?

Milyen kockázatokat lát?

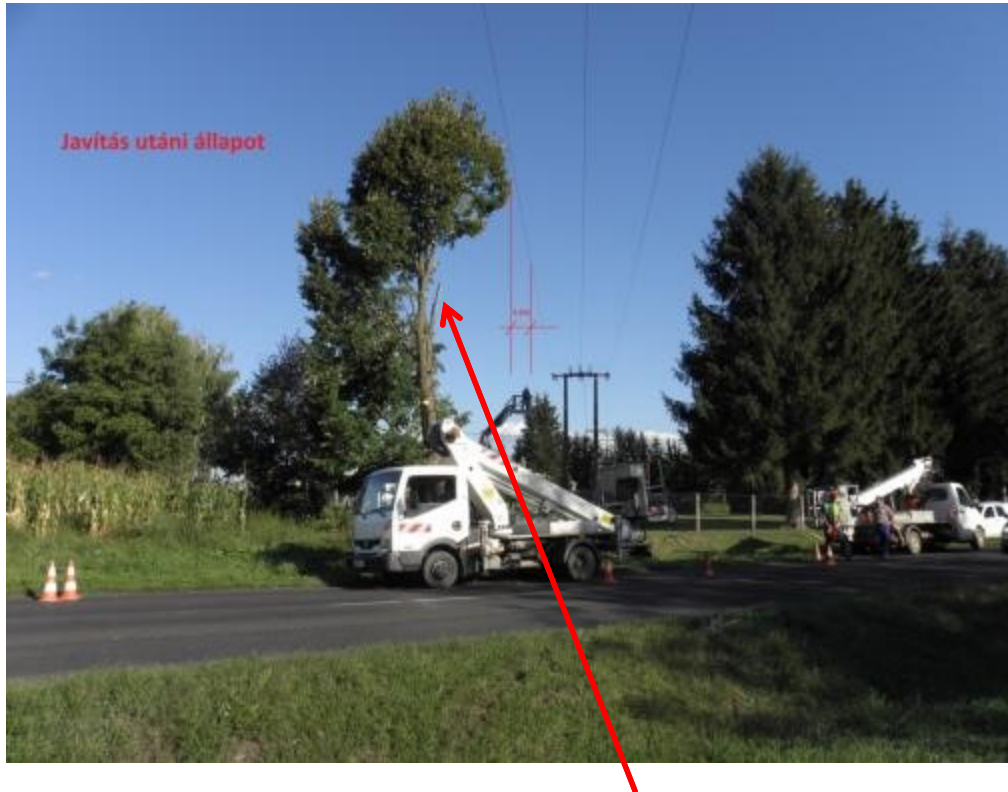
Feladat: KIF szigetelt szabadvezeték gallyazása. A hálózat feszültség alatt van.

Fém nyeles
kézifűrész
használata során a
KÖF hálózat esetén
tartható az előírt
védő távolság?
KIF hálózat
feszültségmentesíté
se szükséges !

Kvázi baleset – Gallyazás során

A kvázi baleset leírása

Az E.ON minősített vállalkozójának 2 fős munkacsoportja kosaras gépkocsival gallyazást végzett üzemelő (feszültség alatti) 22 kV-os leágazáson.

- A gépkocsival leparkoltak **a hálózat alatt**, a forgalmas főút szélén
- A kosárral megközelítette a fát, a gallyazást végző.
- A gallyazást a fa alsó részén kezdte, felfelé haladt.

Az **utolsó, legfelső gally** vágását végezte, amikor megtörtént az esemény!

A gallyazó az ág vágását 2 tagból álló, összerakható kombinált motoros láncfűrészszel végezte.

A munkavezető a gallyazást a földön folyamatosan figyelemmel kísérte.

Elmondásuk szerint: Az ág vágása alatt, egy hirtelen szellőkés megcsavarta, „meglökte” a lombozattal teli faágat, hosszant meghasadt, és a leszakadt faág rádőlt a vezetékekre.

Fázis zárlat, hálózati védelem működés történt.

A vezetékek egy fázisban elszakadt és a földre esett.

Személyi sérülés nem történt.

A munkaterület biztosítása

A vezeték szakadást követően a munkavezető felismerte a veszélyes állapotot, és annak megfelelően biztosította a helyszínt.

- forgalomirányítás, korlátozás,
- területgazda azonnali értesítése.

Képek a helyszínről– a vezetékre esett faág

A kvázi baleset oka

A munkavezető a helyszínen a munkavégzés előtt rosszul mérte fel a helyzetet, rossz döntést hozott akkor, amikor „bevállalta” a fa gallyazását, - a hálózat feszültség alatti állapotában.

(15 méteres fa, közel a hálózathoz, ágai megközelítették a vezeték veszélyes övezetének -1,5 m - határát)

Elkerülhető lett volna az eset, ha a „kétes helyzet miatt” a fa gallyazását nem végzik el – az organizáció szerinti elmaradási jegyzőkönyvet vesz fel a munkavezető, feszültségmentesítés kérése után a gallyazás biztonságosan elvégezhető!

Backup

Munka előkészítés, organizáció:

- Az eszközgazda mint tulajdonos, a vállalkozó mint albérlő viselkedik.
- Az Eszközgazda, és a vállalkozó partneri együttműködésben van, a cél érdekében fontos a folyamatos tájékoztatás, és egyeztetés.
- A gallyazás során is előírás az organizációs eljárás lefolytatása.
- A vállalkozó által ugyanazon a vezetékszakaszon végzett ciklikus beavatkozások előtt a vállalkozó **saját hatáskörében** tartja meg az **organizációs bejárást**, melyet jegyzőkönyvvel köteles dokumentálni, 5 évig megőrizni és kérés esetén a régió munkatársainak és egyéb illetékes, ellenőrzést végző személyeknek bemutatni.
- A vállalkozó villamos végzettségű, MV-VI/A, vagy B minősítéssel rendelkező felelős műszaki vezetője saját felelősségi körében írja elő az alkalmazandó technológiákat, az alkalmazandó biztonsági szabályokat, illetve dönti el a feszültségmentesítés szükségességét. Ezeket az előírásokat az organizációs jegyzőkönyvben rögzítenie kell!

Munka előkészítés, organizáció:

Eszközgazda részvétele az organizációs bejárás

- egyedi megbízású vállalkozó esetében minden esetben és
- hosszú távú megbízású vállalkozónál az első tisztántartási ciklust megelőzően
- ingatlantulajdonosi végrehajtásnál az organizációs bejárás megszervezése
- KFMU-t igénylő gallyazási tevékenység esetén.

Az organizációs jegyzőkönyv tartalma:

Kapcsolattartók, munkavezető neve, elérhetősége, munkaeszközök felsorolása, használatának feltételei, munkát végző személyek munkabiztonsági felkészítésének módja, feltételei, területre vonatkozó kockázatok, munkavégzés hatókörében tartózkodók védelmére tett intézkedések stb.

Munka előkészítés, organizáció

A biztonság övezet tisztántartási munkái esetén **a villamos biztonság megtartása érdekében** egyértelműen le kell írni az organizációs jegyzőkönyvben:

- **hogy mely vezeték szakasztól mely vezetékszakaszig kell feszültségmentesíteni,**
- **hol végezhető a munka feszültségmentesítés nélkül, és**
- **hol szükséges az objektumgazda által írásban igazolt egyéb intézkedés.**

Személyi feltételek - Fadöntés:

*EBSZ 3.2.1. Új vágásterületen a **döntést** csak a **vágásvezető jelenlétében**, és irányításával szabad megkezdeni.*

*EBSZ 3.2.20. **Fadöntést** csak - legalább **hathónapos folyamatos szakmai gyakorlattal** rendelkező **erdészeti szak- vagy betanított munkások** végezhetnek. A hathónapos gyakorlási idő alatt a munkavezető, vagy gyakorlott szakmunkás állandó felügyelete alatt szabad csak irányított döntést végezniük.*

*EBSZ 3.2.21. Vonalas létesítményektől (**erősáramú vezetékek**) a kétszeres famagasságot el nem érő távolságon belül – **fadöntést csak legalább kétéves gyakorlattal** rendelkező, az irányított döntést is begyakorlott munkás végezhet. Ilyen körülmények között **fadöntés** csak akkor végezhető ha a **vágásvezető** a területen tartózkodik.*

***Fadöntéshez** 31 623 01 1000 00 00 OKJ számú **Erdészeti szakmunkás** vagy 31 623 01 0100 31 03 OKJ számú **Fakitermelő** képesítés szükséges.*

Személyi feltételek – gallyazás:

EBSZ 2.4.2 Tisztító motorfűrész kezelésére 1990.12.31-ig erdészeti szakmunkás képesítéssel, vagy motorfűrész kezelői jogosítvánnyal, 1991.01.01-től csak tisztító motorfűrész kezelői jogosítvánnyal rendelkezők jogosultak.

Szabályozás

A gallyazási, fadóntási tevékenység csak a munkáltató által kiadott technológiai utasítás alapján lehetséges.

EBSZ 1.2. Az erdészeti tevékenységet végző gazdálkodó szervezeteknek a munkavédelemre vonatkozó belső szabályzataikban (munkavédelmi szabályzat, technológiai műveleti utasítások, üzemeltetési dokumentáció) az Erdészeti Biztonsági Szabályzat (a továbbiakban: EBSZ) rendelkezéseivel összhangban a helyi adottságoknak megfelelően kell meghatározniuk.... g) a különböző tűátmérőjű fákat milyen felszereléssel, milyen módon kell dönteni. Irányított döntés esetében - tűátmérő, a döntési irány és a fa kihajlási iránya által bezárt szög függvényében - azt is meg kell határozni, hogy milyen felszereléssel, milyen módon kell az irányítást végezni;